

SGK tarafından "Borç Bildirim Belgesi" ile yansıtılan haksız kazanç tutarlarının KV ve KDV kanunları karşısındaki durumu

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-615041
Tarih	05.06.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-39044742-130[Özelge]-615041

05.06.2023

Konu : SGK tarafından "Borç Bildirim Belgesi" ile yansıtılan haksız kazanç tutarlarının KV ve KDV kanunları karşısındaki durumu

İlgi : ... tarihli ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketinizin kimyevi, ispençiyari, tıbbi, biyolojik ve zirai ürün ve ilaçların sanayi ve ticareti işi ile iştigal ettiği, bu kapsamda beşeri tıbbi ilaçların Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından ilan edilen "gerçek kaynak fiyat"lara uygun olarak ecza depolarına satış yaptığı, satışı yapılan bir ilaca ait "gerçek kaynak fiyat"ın sehven olması gerekenden daha yüksek uygulandığının Şirketiniz tarafından daha sonra tespit edilmesi üzerine durumun Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirildiği, SGK tarafından eczane ve hastanelere söz konusu ilaç için perakende satış fiyatı üzerinden fazla ödeme yapılması sebebiyle "gerçek kaynak fiyat" ile perakende satış fiyatı arasındaki farkın haksız kazanç olarak faiziyle birlikte "Borç Bildirim Belgesi" ile Şirketinize yansıtıldığı belirtilerek "Borç Bildirim Belgesi"ne istinaden ödenen borç aslı ve borca ilişkin faizin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı ile borç aslının içinde yer alan katma değer vergisinin (KDV) indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safî kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde; "Her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançlar ticari kazançtır" hükmü yer almış olup, aynı Kanunun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise;

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." denilmiştir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, (3) numaralı bendinde işle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilam veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatların safı kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde ise her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatların gider olarak indirilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik ilkesi" ile "tahakkuk esası ilkesi"dir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar veya mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; Şirketiniz tarafından ecza depolarına gerçek kaynak fiyatın üzerinde bir fiyata satışı yapılan ilaçlara ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından haksız kazanç olduğu gerekçesiyle talep edilmesi üzerine ödenen fark tutarların (borç aslının), daha önce kurum kazancına dahil edilip beyan edilmiş olması kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca gider olarak indirimi mümkün bulunmaktadır. Ancak, söz konusu tutarlara ilişkin Şirketinizce ödenen faiz tutarlarının aynı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi uyarınca kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 Sayılı KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

- 10 uncu maddesinde, malın teslimi ve hizmetin yapılmasıyla, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesiyle, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği,

- 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu ve bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne surette olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

- 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

- 35 inci maddesinde, malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükelleflerin bunlar için borçlandığı vergiyi, bu işlemlere muhatap olan mükelleflerin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulunduğu dönem içinde düzeltebileceği,

- 58 inci maddesinde, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV ile mükellefçe indirilebilecek KDV'nin, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından ecza depolarına gerçek kaynak fiyatın üzerinde bir fiyat belirlenerek satışı yapılan ilaçlara ilişkin SGK tarafından eczane ve hastanelere fazla yapılan ödemelerin, SGK tarafından haksız kazanç olduğu gerekçesiyle "borç bildirim belgesi" ile yansıtılarak Şirketinizden talep edilmesi nedeniyle, teslimi yapılan ilaçların matrahında değişiklik meydana geleceğinden, Şirketiniz tarafından bu belgeye istinaden SGK'ya ödenen borç aslı tutarının içerisinde yer alan KDV'nin iç yüzde yöntemiyle ayrıştırılarak 3065 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde belirtilen şekilde düzeltilmesi ve söz konusu KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026